

JULES VERNE

Doctor OX



REGIS GROUP

Pentru ce ar fi zadarnic să căutați orașelul Quinquendone chiar pe cele mai bune hărți

Dacă veți căuta orașelul Quinquendone pe o hartă a Flandrei, veche sau nouă, e foarte probabil că nu-l veți găsi. Atunci Quinquendone este un oraș care va fi dispărut?

Nu. Un oraș care se va întemeia în viitor? Deloc. El există, în ciuda geografiei, de vreo opt sau nouă sute de ani. Ceva mai mult, are o populație de două mii trei sute nouăzeci și trei de suflete, dacă admitem că fiecare locuitor are câte un suflet. Este situat la treisprezece kilometri și jumătate spre nord-vest de Audenarde și la cincisprezece kilometri și un sfert spre sud-est de Bruges, în mijlocul Flandrei.

Vaarul, un mic afluent al fluviului Escaut, trece pe sub cele trei poduri acoperite cu acoperișurile vechi din Evul Mediu ca la Tournay. Este pe acolo un castel vechi, a cărui temelie a fost pusă în 1197 de către contele Balduin, care avea să fie împăratul Constantinopolului și o primărie cu ferestre gotice, împodobită cu un șir de creneluri și un turn înalt de vreo trei sute cincizeci și șapte de picioare deasupra pământului. La fiecare ceas se poate auzi glasul clopotelor în cinci octave, adevărat piano aerian, al cărui renume îl întrece pe al celui din Bruges. Străinii - dacă a venit vreunul prin Quinquendone - nu părăsesc acest ciudat orașel, fără să fi vizitat sala stathouderilor împodobită cu portretul în picioare al lui Wilhelm de Nassau executat de Brandon; amvonul bisericii St. Magloire, capodoperă a arhitecturii din secolul al XVI-lea; puțul cu acoperiș de fier

din mijlocul pieții mari St. Ernuph, a cărui lucrătură minunată se datorează pictorului fierar Quentin Matzys; mormântul construit odinioară Mariei de Bourgogne, fiica lui Carol Temerarul, care se odihnește acum în biserica Notre Dame din Bruges etc.

În sfârșit, trebuie să se știe că cei din Quinquendone au ca ocupație principală fabricarea pe o scară foarte întinsă a cremei numită frișcă și a acadelelor. Domeniul este administrat din tată în fiu de mai multe secole, de familia van Tricasse. Și cu toate acestea Quinquendone nu figurează pe harta Flandrei! L-au uitat geografii? L-au scăpat anume din vedere? Nici eu nu vă pot răspunde; sigur e că, cu toate acestea Quinquendone există, cu străzile-i strâmte, cu întăriturile, cu casele lui în stil spaniol, cu hala și primarul lui și că a fost de curând teatrul unor fenomene surprinzătoare, extraordinare, de necrezut - deși adevărate - și care vor fi credincios redate în povestirea de față.

Negreșit, nu putem gândi nimic rău despre flamanzii din Flandra apuseană. Sunt oameni de treabă, cumiști, economicoși, potrivit de veseli, ospitalieri, poate puțin cam greoi la limbă și la minte, dar toate acestea nu explică deloc faptul că, unul dintre cele mai interesante orașe de pe teritoriul ei, nu e încă trecut în cartografia modernă!

Scăparea aceasta din vedere, desigur, este regretabilă. Cel puțin dacă istoria sau în lipsa ei cronicile sau în lipsa cronicilor tradiția țării ar pomeni de Quinquendone! Dar nu, nici atlasele, nici ghidurile, nici intinerariile nu vorbesc de el. Chiar domnul Jonnes, iscusitul explorator de cătune nu spune nimic. Își poate oricine închipui cât de mult ar putea să vatem această tăcere interesele comerciale și

industriale ale oraşului. Dar ne grăbim să spunem că nu are nici industrie, nici comerţ şi că trăieşte foarte bine şi fără ele.

Acadelele şi frişca nu se exportă, ci se consumă pe loc. Într-un cuvânt, Quinquendone nu are nevoie de nimeni. Dorinţele lor sunt restrânse, viaţa lor e modestă; sunt liniştiţi, reci, moderaţi, nepăsători, adică „flamanzi“ cum încă se mai găsesc uneori între Escaut şi marea Nordului.



Primarul van Tricasse şi ajutorul de primar Niklausse vorbesc de nevoile oraşului

- Crezi? întrebă primarul.
- Cred, răspunse ajutorul după câteva minute de tăcere.
- Nu trebuie să procedăm cu uşurinţă, reluă primarul.
- Iată, s-au împlinit zece ani de când tot vorbim de afacerea asta aşa de importantă, zise ajutorul de primar Niklausse, şi-ţi mărturisesc, venerabile van Tricasse, că încă nu mă pot hotărî.
- Îţi înţeleg şovăiala, zise primarul, care nu deschise gura decât după vreun sfert de oră de gândire. Îţi înţeleg nehotărârea şi ţi-o împărtăşesc. Am face mai bine dacă n-am hotărî nimic fără o cercetare mai amănunţită a chestiunii.

- E sigur răspuns Niklausse, că postul de comisar este inutil într-un oraș atât de pașnic cum e Quinquendonul.

- Predecesorul nostru, răspuns van Tricasse cu un ton grav, predecesorul nostru nu zicea niciodată, nu ar fi îndrăznit niciodată să zică despre ceva că e sigur. Orice afirmație poate da naștere la contradicții neplăcute.

Consilierul dădu din cap afirmativ, apoi rămase tăcut aproape o jumătate de oră. După trecerea acestui timp, în care consilierul și primarul nu mișcă nici măcar un deget, Niklausse îl întrebă pe van Tricasse dacă predecesorul său - cu douăzeci de ani înainte - nu s-a gândit cumva și el să suprimă postul de comisar, care în fiecare an împovăra bugetul orașului Quinquendone cu suma de o mie trei sute șaiszeci și cinci de franci și nu știu câte centime.

- Într-adevăr, răspuns primarul ducându-și mâna la inteligenta-i frunte, cu o încetineală măreață; într-adevăr s-a gândit, dar demnul bărbat a murit mai înainte de a fi îndrăznit să ia o hotărâre, nici în privința aceasta, nici în vreo altă chestiune administrativă. Era un om tare înțelept! De ce n-aș face și eu ca el?

Consilierul Niklausse nu a fost în stare să aducă un argument, care să contradică părerea primarului.

- Omul care moare fără să se fi hotărât în nici o privință în viața lui, aproape că a atins perfecțiunea în viață, adăugă van Tricasse, grav.

Zicând aceste cuvinte, primarul apăsă cu vârful degetului mic pe butonul unei sonerii cu clopoțelul lui înăbușit, care scoase mai mult un suspin decât un sunet. Aproape îndată se auziră pași ușori călcând încet pe sală. Un șoarece mergând pe un covor gros, n-ar fi făcut mai puțin zgomot. Ușa odăii se deschise, învârtindu-se în balamalele unse bine. Apăru o fetiță blondă, cu coadițe

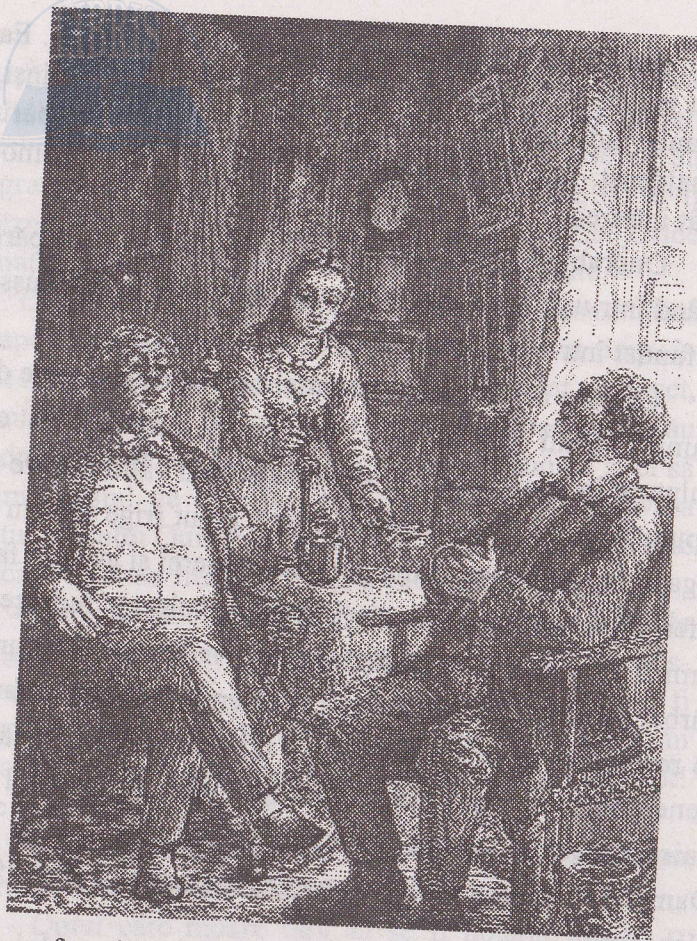
lungi. Era Suzel van Tricasse, unica fiică a primarului. Ea dădu tatălui ei, o dată cu o farfurioară cu cărbuni aprinși, luleaua îndesată cu vârf, nu zise nimic și dispăru numaidecât, fără ca plecarea ei să facă mai mult zgomot decât intrarea.

Onorabilul primar își aprinse pipa uriașă și dispăru curând într-un nor de fum albastru, lăsându-i pe Niklause scufundat într-o cugetare adâncă.

Camera în care vorbeau astfel cele două persoane de seamă, având conducerea era bogat împodobită cu sculptură în lemn negru. O sobă mare cu o vatră în care ar fi putut arde un stejar întreg și s-ar fi putut frige un bou la frigare, ocupa jumătate din peretele camerei și avea în față o fereastră zăbreliță, ale cărei geamuri colorate îndulceau lumina zilei. Într-o ramă străveche se vedea portretul unui bărbat oarecare, portret atribuit lui Hemling și care trebuia să reprezinte pe vreun strămoș al lui van Tricasse, a cărui genealogie se urcă cu siguranță până în secolul al paisprezecelea, epocă în care flamanzii și Guy de Dampierre au avut de luptat contra împăratului Rudolf de Habsburg.

Camera asta făcea parte din locuința primarului, una din cele mai plăcute din Quinquendone. Clădită în stil flamand și cu tot capriciul, pitorescul, imaginația pe care o cere arhitectura ogivală, era citată ca unul dintre cele mai curioase monumente ale orașului.

Un azil de surdo-muți n-ar fi fost mai tăcut decât casa aceasta. Nu se pomenea zgomot în ea; acolo se aluneca, nu se mergea; nu se vorbea, se șoptea. Și cu toate acestea nu



lipseau femeile, căci în afară de primarul van Tricasse, mai locuia acolo și soția lui, Brigitta van Tricasse, fiica sa Suzel van Tricasse și servitoarea Lotchen Lanshen. La acestea trebuie să o mai adăugăm și pe sora primarului, tușa Hermance, fată bătrână, căreia tot i se mai zicea Tatane mance, cum o numea nepoata sa Suzel când era mică.

Ei bine, cu toate elementele acestea de discordie, de

zgomot, de pălăvrăgeală, casa primarului era liniștită ca un pustiu.

Primarul era un om de vreo cincizeci de ani, nici gras nici slab, nici scurt nici înalt, nici tânăr nici bătrân, nici roșu nici palid, nici vesel nici trist, nici mulțumit nici plictisit, nici energetic nici moale, nici mândru nici umil, nici bun nici rău, nici darnic nici zgârcit, nici curajos nici fricos, nici prea-prea, nici foarte-foarte - *ne quid nimis* - un om moderat în toate, dar după încetineala neschimbată a mișcărilor sale, după falca interioară puțin cam lăsată în jos, după ochii veșnic întredeschiși; după fruntea netedă ca o placă de metal galben fără nici o cută, după mușchii subțiri, un fizionomist ar fi recunoscut fără greutate că primarul van Tricasse era liniștea personificată. Niciodată bătăile inimii nu i s-au iuțit nici de mânie, nici de pasiune, niciodată vreo emoție oarecare nu i-a îmbujorat fața, niciodată nu s-a încruntat din cauza vreunei supărări, oricât de ușoară ați vrea s-o presupuneți. Era întotdeauna îmbrăcat în haine bune, nici prea largi, nici prea subțiri, pe care nu izbutea să le rupă. Se încălța cu niște pantofi cu trei tălpi și cu catarama de argint care prin trăinicia lor, îl deznădăjduiseră pe cizmar.

Pe cap, purta o pălărie mare, desigur de pe vremea când Flandra a fost despărțită de Olanda, ceea ce face să-i dăm o vârstă de peste patruzeci de ani. Dar ce vreți? Pasiunile sunt acelea ce ne secătuesc corpul ca și sufletul, hainele ca și corpul și demnul nostru primar, apatic nepăsător, nu se pasiona pentru nimic. Nu istovea și nu se